

**Satakunnan
hyvinvointialue**

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Kulttuurihyvinvointi Satakunnan hyvinvointialueella

- kulttuurireseptillä voimavaroja ja elämyksiä

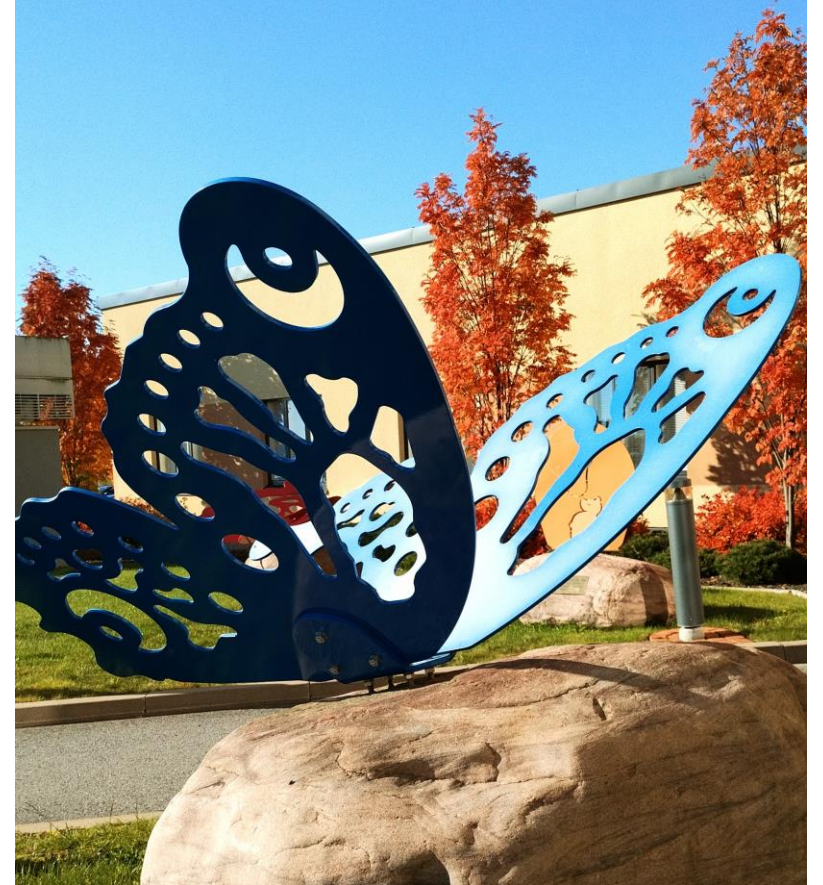
Kestävän kasvun Satakunta 2 (RRP) –hanke:
Hankekoordinaattorit
Paula Kaukiainen, paula.kaukiainen@sata.fi
Maikki Kantola, majja.kantola@sata.fi

HYTE-yksikkö: kulttuurihyvinvoinnin HYTE-koordinaattori
Outi Lähteenlahti, outi.lahteenlahti@sata.fi

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

- Satakunnan hyvinvointialueen HYTE-yksikkö tekee laajaa yhteistyötä mm. kuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa
- Tavoitteena on lisätä hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä, kaventaa terveyseroja
- Hyvinvointikertomus- ja suunnitelmatyön liitteeksi valmistuu kulttuurihyvinvointisuunnitelma
- Kulttuurihyvinvoinnin koordinaattori vastaa kulttuurihyvinvointitoiminnan kehittämisestä ja koordinoinnista

Kulttuurihyvinvoinnin kehittäminen

Kestävän kasvun Satakunta 2 –hanke 2023 - 2025

Kulttuurihyvinvoinnin toimintamallien kehittäminen ja jalkauttaminen on keskeinen osa Satakunnan Hyte-palvelukonseptia ja palveluohjauksen valmistelua. Sitä rahoitetaan EU:n kertaluonteisesta RRF-elpymisvälineestä.

Kulttuuripalveluiden tiedot kootaan digitaaliselle palvelutarjottimelle.

Toimenpiteitä kohdistetaan erityisesti haavoittuviin kohderyhmiin: nuoriin, joilla on mielenterveyden haasteita, työttömiin, ikääntyneihin ja omaishoitajiin.

Luotuja ratkaisuja voidaan hyödyntää laajasti kaikissa asiakasryhmissä.

Luodaan systemaattista toimintatapaa tuoda kulttuurihyvinvointi osaksi palvelutuotantoa. Toiminnan pohjana käytetään Satapsykiatriassa luotua kulttuurifoorumin toimintamallia.

Tavoitteena on, että Kulttuuriresepti tai vastaava malli otetaan käyttöön koko hyvinvointialueella. Jatkossa vastuu HYTE-yksikössä.

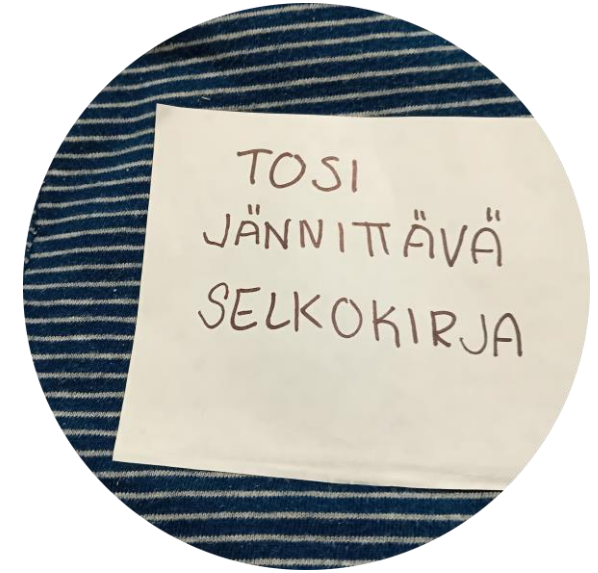

Kestävän kasvun Satakunta 2 –hanke 2023 - 2025

Kulttuurihyvinvoinnin edistämiseksi toteutetaan erilaisia taide- ja kulttuurityöpajoja haavoittuvassa elämäntilanteessa oleville.

Ammattilaisten osaamista vahvistetaan koulutuksin ja tietoisuuden avulla.

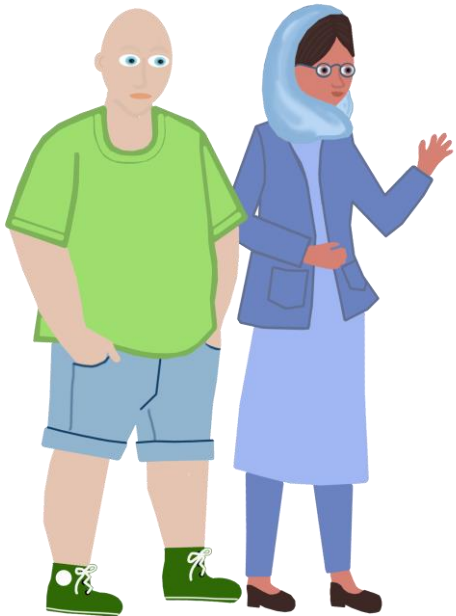
Kulttuuriresepti-pilotti

- Kulttuurireseptin avulla voidaan lisätä hyvinvointia ja kulttuurin saavutettavuutta, sekä mataloittaa osallistumisen kynnystä kohderyhmille, joilla on haasteellinen tilanne elämässä.
- Tulevaisuudessa kulttuurireseptikokeilun tuloksia hyödynnetään kulttuurihyvinvoinnin palveluohjauksen kehittämisessä.
- Noin 15 jakajatahoa, lähinnä **sote-palveluista**: mm. OLKA-piste, Satapsykiatria, elintapavalmentajat, Vapaaehtoistoiminnan keskus Liisa, Satakunnan Syöpäyhdistys, Eura: nuorten psykiatrinen sairaalanhoitaja, Kultane-neuvola (Pori), ennaltaehkäisevät päihdepalvelut, omaishoitajat
- **Kulttuurikohteita**: Porin museot, Pori Sinfonietta, Rakastajat teatteri, Emil Cedercreutzin ja Huittisten museo.
- Keräämme kokemuksia tulevaisuutta varten, koordinoimme yhteistyöverkoston, kehittämistyötä mm. palvelumuotoilun keinoin.

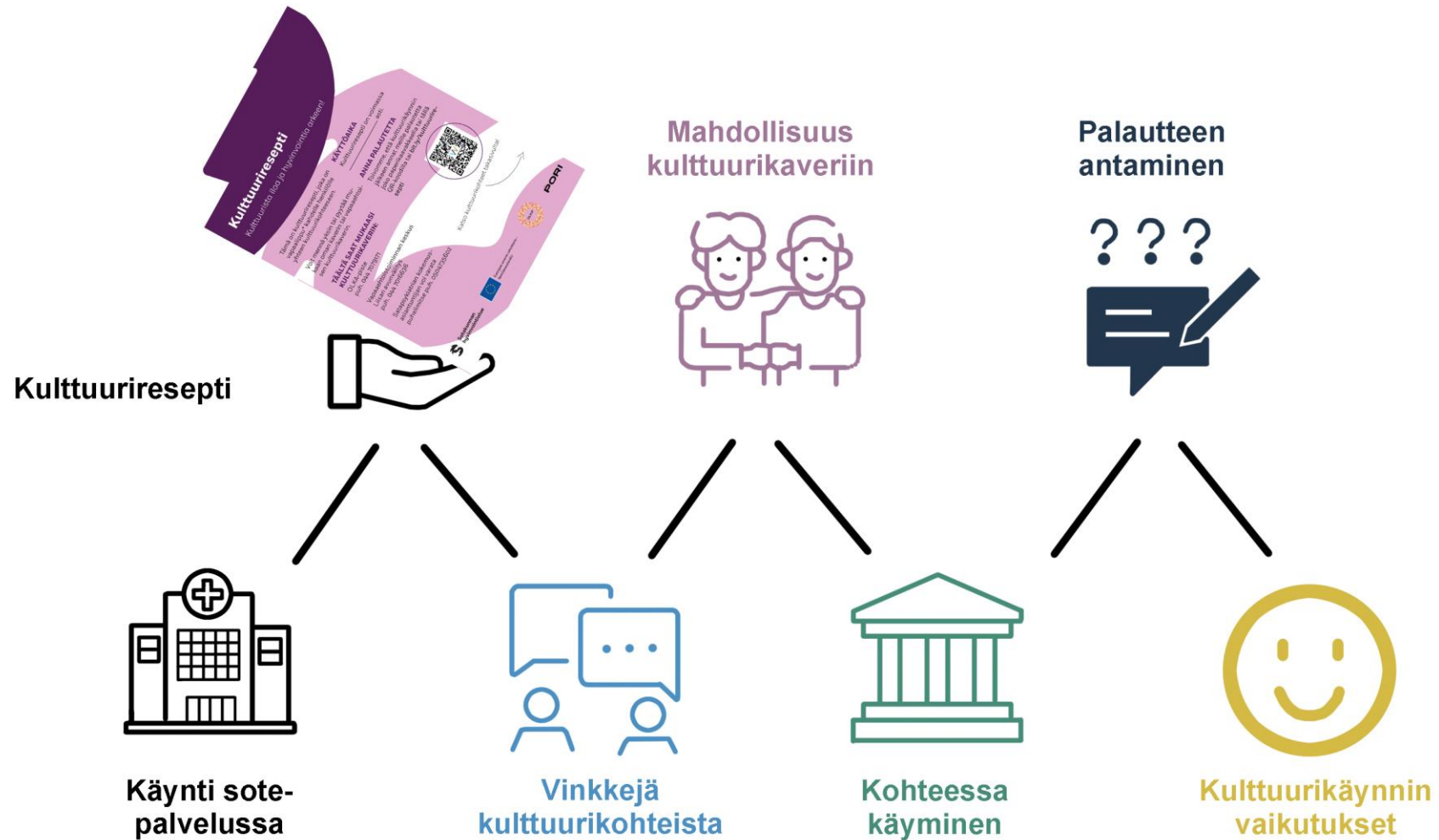

Kulttuurikaverin kanssa tilaisuuksiin

- Kulttuuriresepti on tarkoitettu kahdelle ihmiselle. Mukaan kulttuurikäynnille voi ottaa ystävän tai kulttuurikaverin.
- Vapaaehtoiset kulttuurikaverit ovat apuna niille, joille kulttuuritapahtumaan lähtemisen kynnys on korkea, joita yksin lähteminen ei houkuttele tai joille se on vaikeaa. Vapaaehtoiset kulttuurikaverit voivat myös hakea kulttuurireseptin asiakkaalle esim. OLKA-pisteeltä.
- Kulttuurikavereita löytyy Porissa mm. seuraavien tahojen kautta: OLKA-piste, Vapaaehtoistoiminnan keskus Liisan vapaaehtoiset sekä Satapsykiatrian kokemusasiantuntijat.

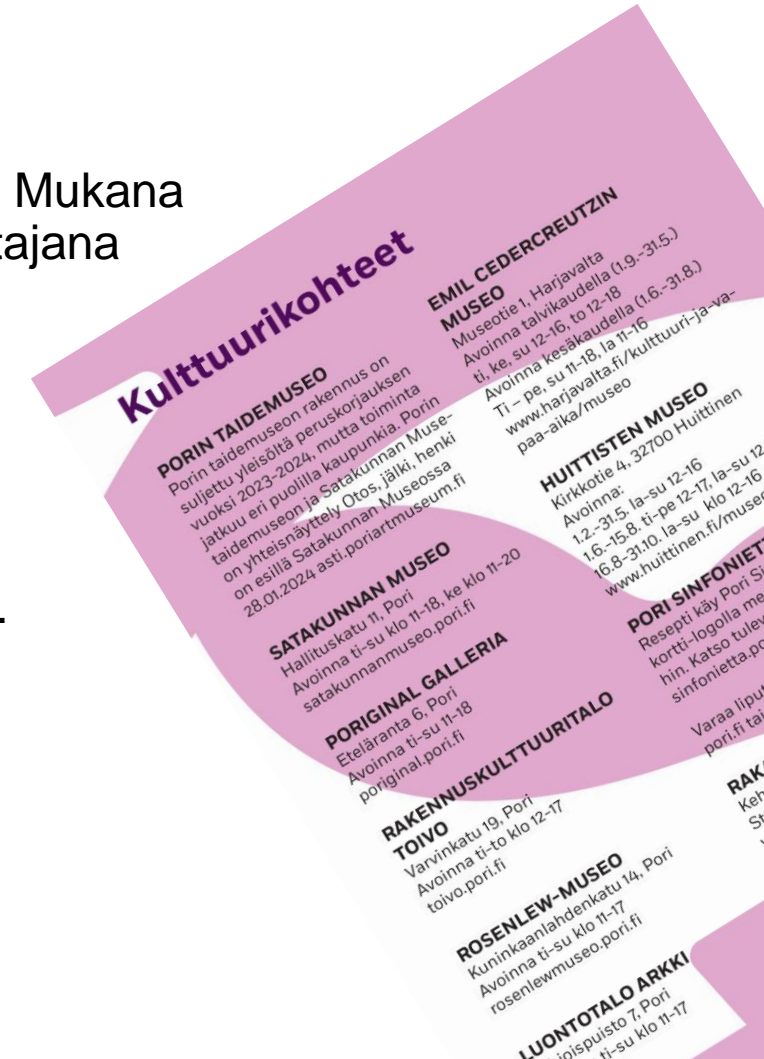
Kulttuurireseptin palvelupolku

Kulttuurireseptin tilastot ja palaute

- Kulttuurireseptin verkosto ja työryhmä kokoontuu noin kerran kuussa + kehittämistyöpajoja
- Työryhmä koostuu kulttuurikohteiden edustajista ja kulttuurireseptin jakajista. Mukana kehittämisessä kulttuurikaveritoiminnan vapaaehtoisia ja kohderyhmän edustajana kulttuurikokemusasiantuntija
- Tieto reseptistä on levinnyt. Asiakkaat osaavat jo kysyä kulttuurireseptejä. Kävijämäärät ovat lisääntyneet tasaisesti.
- Vuonna 2023 kulttuurireseptejä käytti ½ vuoden aikavälillä noin 230 henkilöä. Reilun puolen vuoden aikana 2022 määrä oli 150.
- Kulttuurikavereita hyödynnetty Vapaaehtoistoiminnan keskus Liisan kautta. Toimintaa pitää vielä kehittää.

Resepti on saanut hyvän vastaanoton

MUSEOVIERAILU

Asiakaspalautekyselyn (2022-23) (n=69) perusteella mallille **toivottiin jatkoa ja laajentamista** koko Satakunnan alueelle.

Vierailu kulttuurikohteessa toi **iloa ja virkistystä** sekä mataloitti kynnystä vierailla kohteessa toistekin.

Osa kohderyhmästä kertoi elävänsä köyhyysrajan alapuolella, eikä heillä olisi ilman kulttuurireseptiä tai vastaavaa mallia mahdollisuutta kokea kulttuurielämyksiä.

”Museovierailu toi iloa ja piristystä elämään.”

”Herätti kiinnostuksen osallistua kulttuuritoimintaan.”

”Mukavaa vaihtelu arkeen, kiva että on tällöinen mahdollisuus varsinkin niille, jotka ei muuten kävisi museossa.”

KULTTUURIKAVERI

”Hyvä juttu, aina ei kaveria. Tutkimusryhmän jäsenet seurana. Kannuste, rohkaisu; aina ei yksin tule lähdettyä.”

”Hyvä juttu, saa jonkun kanssa jakaa kokemuksen”

Mahtavaa, paljon hauskeempaa kaverin kanssa!

Kulttuurihyvinvoinnin edistäminen on pitkäjänteistä työtä

- Satakunnan hyvinvointialueella on panostettu kulttuurihyvinvointiin ja nähty kulttuurin ja taiteen merkitys mielenterveydelle.
- **Edelleen tarvitaan työtä sote- ja kulttuuripalvelujen lähentymiseksi** ja erilaisten yhteistyömuotojen syntymiseksi, koska kulttuurihyvinvointi on käsitteenä ja alana vielä nuori.
- Kulttuurihyvinvointi osana **ennaltaehkäisevää toimintaa** ja esim. elintapaohjausta voi vähentää raskaampien sote-palvelujen tarvetta ja tuoda kustannussäästöjä.
- Pitkällä aikavälillä kulttuurikokemuksen kautta syntyvä **sosiaalinen osallisuus** voi vaikuttaa työkyvyn tai eliniän odotteeseen.
- Kokemusasiantuntijan kommentti osallistumisesta Satapsykiatrian kulttuurifoorumin työhön: ”**Se ei rasita, vaan pitää hengissä**”.

Linkkejä

Sisältömarkkinointi-kampanja 2022

Linkki videoon:

<https://drive.google.com/file/d/1dPpUJcpbe8Yu16BuXsQvSkfs35uZcl4b/view?usp=sharing>

Linkki lehtijuttuun:

[Hae resepti ja nauti elämys – saat kulttuurikaverin kaupan päälle - Mainos - Satakunnan Kansa](#)

Opinnäytetyö kulttuurireseptistä valmistui keväällä 2023, SAMKin opiskelijat
<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202304215864>

**Satakunnan
hyvinvointialue**

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Kiitos

Kestävän kasvun Satakunta 2 (RRP) –hanke:
Hankekoordinaattorit
Paula Kaukiainen, paula.kaukiainen@sata.fi
Maikki Kantola, maiija.kantola@sata.fi

HYTE-yksikkö: kulttuurihyvinvoinnin HYTE-
koordinaattori
Outi Lähteenlahti, outi.lahteenlahti@sata.fi